

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk

Blok předmětů:

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE (ČESKÝ JAZYK, CIZÍ JAZYK, DALŠÍ CIZÍ)

Název předmětu:

ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk**. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Český jazyk a literatura** má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské

návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím *Dramatické výchovy*, zařazené v RVP ZV jako doplňující vzdělávací obor.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Další cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky)¹.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do **tří specifických složek**: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých specifických složek vzájemně prolíná.

V *komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje v 1. až 9. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídajícími učebnímu plánu. Na prvním stupni v 1.ročníku 8 hodin, ve 2. ročníku 9 hodin, ve 3., 4. a 5. ročníku 7 hodin. Na druhém stupni v 6., 7., 8. a 9. ročníku s hodinovou dotací čtyři hodiny týdně. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání podporuje i operativní zohledňování **specifických vzdělávacích potřeb žáků**.

je organizována zpravidla v budově školy. Filmová, divadelní představení, besedy apod. se realizují mimo budovu u pořadajících organizací.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Český jazyk

UČITEL

- Volí cestu ke konkretizovaným výstupům vyučovacího předmětu bez ostrých hranic mezi jazykovou, literární, komunikační a slohovou výchovou.
- Podporuje zvyšování čtenářské gramotnosti žáků.
- Využívá dostupných nebo vlastních materiálů blízkých každodennímu životu žáků, tiskoviny volí přednostně z regionu školy.
- Volí metody a formy (prezentace, výpočetní technika, poster, vlastní výpisky apod.) práce podporující zájem žáků o mateřský (český) jazyk, vytváří dostatek stimulů pro aktivní práci žáků.
- Vede žáky k používání jazykových příruček.
- Při zadávání slohových prací a výběru témat literární výchovy přihlíží k zájmům žáků a k aktuálním otázkám regionu.
- Nepřeceňuje význam pravopisu, volí jevy základní.
- Vede žáky ke zdokonalování jejich vyjadřovacích schopností a dovedností.
- Rozhoduje o výběru a zařazení doplňujícího učiva.
- Zařazuje průřezová témata dle organizace jednotlivých projektů.

ŽÁK

- Podílí se na výstavbě vyučovací hodiny, dle možností vyhledává informační zdroje mimo školu, prezentuje svou snahu.
- Pracuje s vlastními chybami.
- Prezentuje své myšlenky a názory v písemné (počítačové) podobě, např. ve školním, třídním časopise, webových stránkách školy apod.

- Využívá automatické opravy textu prostřednictvím ICT a zná jejich omezení.
- Své výroky promýšlí, plynule se vyjadřuje v mezích slušného chování.

<p>KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení. - Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující). - Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
---	---

<p>KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů. - Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. - Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
--	--

<p>KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (místní tisk, web, ppt. prezentace apod.). - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
---	--

<p>KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
---	--

<p>KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> - jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí. - Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií apod.
---	--

<p>KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.
--	--

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) :

1. stupeň

1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 1. období (OVO)

žák

- 1.1 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- 1.2 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- 1.3 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- 1.4 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- 1.5 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- 1.6 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- 1.7 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- 1.8 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- 1.9 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- 1.10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- 1.11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

- 1.12 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- 1.13 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- 1.14 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- 1.15 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- 1.16 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- 1.17 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- 1.18 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- 1.19 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- 1.20 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- 1.21 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti

Učivo (U)

- 1.1 **čtení** - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová

slova)

1.2 **naslouchání** - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat

otázkami)

1.3 **mluvený projev** - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry:

pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení,

zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)

1.4 **písemný projev** - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný,

čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení,

pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování

2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 1. období (OVO)

žák

2.1 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky

2.2 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná

2.3 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost

2.4 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru

2.5 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves

2.6 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy

2.7 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky

2.8 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

2.9 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova víceznačná

2.10 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku

2.11 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu

2.12 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary

2.13 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty

- 2.14 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- 2.15 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- 2.16 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- 2.17 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Učivo (U)

- 2.1 **zvuková stránka jazyka** - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- 2.2 **slovní zásoba a tvoření slov** - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
- 2.3 **tvarosloví** - slovní druhy, tvary slov
- 2.4 **skladba** - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
- 2.5 **pravopis** - lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 1. období (OVO)

žák

- 3.1 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- 3.2 vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- 3.3 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- 3.4 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

- 3.5 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- 3.6 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- 3.7 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- 3.8 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Učivo (U)

- 3.1 **poslech literárních textů**
- 3.2 **zážitkové čtení a naslouchání**

3.3 **tvůrivé činnosti s literárním textem** - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

3.4 **základní literární pojmy** - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) :

2. stupeň

4. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy (OVO)

žák

4.1 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji

4.2 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru

4.3 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj

4.4 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci

4.5 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru

4.6 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči

4.7 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu

4.8 využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát

4.9 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování

4.10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvůrčivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvůrčímu psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Učivo (U)

4.1 **čtení** - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové

4.2 **naslouchání** - praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvěcího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové

4.3 **mluvený projev** - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse

4.4 **písemný projev** - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvůrčivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)

5. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy (OVO)

žák

5.1 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova

5.2 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech

5.3 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami

5.4 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci

5.5 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace

5.6 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí

5.7 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí

5.8 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Učivo (U)

5.1 **zvuková stránka jazyka** - zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)

5.2 **slovní zásoba a tvoření slov** - slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov

5.3 **tvarosloví** - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov

5.4 **skladba** - výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu

5.5 **pravopis** - lexikální, morfologický, syntaktický

5.6 **obecné poučení o jazyce** - čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské - především slovenština - a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky

6. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy (OVO)

žák

6.1 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla

6.2 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora

6.3 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo

6.4 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie

6.5 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty

6.6 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele

6.7 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře

6.8 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování

6.9 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Učivo (U)

6.1 **tvůrivé činnosti s literárním textem** - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům

6.2 **způsoby interpretace literárních a jiných děl**

6.3 **základy literární teorie a historie** - struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)

6.4 **literární druhy a žánry** - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času - hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skládá a rozkládá slova podle sluchu - pozná jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám, rozlišuje písmo tiskací a psací - skládá a čte všechny druhy slabik - skládá a čte všechny druhy slov - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje a opravuje výslovnost - plynule čte slova ve větách, rozlišuje je sluchem i zrakem - správně řadí slova ve větě, slabiky ve slově a hlásky ve slabice - používá znaménka ve slovech i větách - čte správně dlouhé i krátké samohlásky - správně odpovídá na kontrolní otázky - rozpozná členění textů - naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje - recituje básničky, zná říkadla, rozpočítadla - rozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - uvolňuje si ruku, nacvičuje správně držení těla, držení psacího náčiní - píše čáry, oblouky, zátrhy, vlnovky - rozlišujeme písmo psací a tiskací 	<p>Čtení a literární výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj fonetického sluchu, sluchová syntéza, analýza - písmena malá, velká, tiskací, psací - slabiky otevřené, zavřené, trojpísmenné - slova – čtení otevření slabik ve slovech, čtení zavřených slabik na konci slov, slova se skupinou dvou souhlásek, čtení slov se slabikotvornými souhláskami, slova s písmenem ě , se skupinami di, ti, ni a se shluky souhlásek - hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací - uspořádání slov ve větě - interpunkční znaménka - délka samohlásek - porozumění přečteným větám - nadpis, článek, řádek, odstavec - poslech, vyprávění, dramatizace - recitace - prosba, poděkování, omluva, blahopřání, pozdrav, oslovení <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava na psaní - psaní prvků písmen a číslic - písmo psací a tiskací - psaní – písmeno, slabika, slovo 	<p><u>Čj 1. ročník:</u> OVO 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.7, 1.8, 1.9, 3.1, 3.2</p>

<ul style="list-style-type: none"> - píše správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky, píše interpunkční znaménka - dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu slova a jednoduché věty - píše velká písmena u vlastních jmen osob a na počátku věty <p>dodržuje úhlednost písma a zachovává hygienické a pracovní návyky</p>	<ul style="list-style-type: none"> - diktát slov, jednoduchých vět <p>velké počáteční písmeno vlastních jmen osob a prvního slova věty</p>	
---	---	--

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se ústně i písemně, tvoří krátké souvislé projevy, píše jednoduché věty - rozlišujeme věty oznamovací, tázací, rozkazovací a práci - řadí věty podle děje - určí nadřazenost a podřazenost slov - řadí slova ve větě tak, aby věta dávala smysl - rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, psaní i – y po měkkých a tvrdých souhláskách - vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy - zdůvodňuje a správně píše znělí a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov: b – p, d – t, d' – t', z – s, ž – š, v – f, h – ch - dělí slova na konci řádku podle stavby slova - aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - vyjmenuje slovní druhy, pozná podstatná jména a slovesa a předložky v textu - rozlišuje obecná a vlastní jména, dodržuje pravidla psaní vlastních jmen osob a zvířat <p>- užívá slušné oslovení, prosbu a</p>	<p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá, souvětí - druhy vět - pořadí vět v textu - věta, slovo – slovo souřadné, nadřazené, podřazené - pořádek slov ve větě - slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek - abeceda - znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov - význam slabiky pro dělení slov - písmeno ě ve slovech - slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky - vlastní jména osob a zvířat <p>Sloh:</p>	<p><u>Čj3. ročník:</u> OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 2.1, 2.2, 2.4, 2.7, 2.8, 3.1, 3.2, 3.3,</p>

<p>poděkování</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje předměty a popíše jejich vlastnosti - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení, dodržuje posloupnost děje <ul style="list-style-type: none"> - plynule (bez slabikování) přečte jednoduchý text - užívá správný slovní přízvuk - čte s porozuměním nahlas i potichu - soustředěně naslouchá čtenému textu - spojuje obsah textu s ilustrací - vypráví, dramatizuje a domýšlí příběhy - recituje básně - čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, vypráví o nich <ul style="list-style-type: none"> - píše písmena a číslice podle normy psaní - správně spojuje písmena a slabiky - používá znaménka ve slovech i větách <p>opisuje s prepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech i ve větě</p>	<ul style="list-style-type: none"> - základní formy společenského styku - jednoduchý popis - děj – základ vypravování <p>Čtení a literární výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plynulé čtení jednoduchých textů - slovní přízvuk - čtení hlasité a tiché - soustředěný poslech čtených textů, poezie a prózy - text a ilustrace - vyprávění, dramatizace pohádek a povídek - báseň, verš, rým - individuální četba <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvary písmen abecedy - spojování písmen, slabik - umíst'ování diakritických znamének <p>opis, prepis</p>	
---	--	--

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší věty a souvětí - spojuje věty, doplňuje souvětí - určí počet vět v souvětí - seznámí se s pojmy základní skladební dvojice - třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná a protikladná - rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik - vyslovuje slova se správným přízvukem - vyjmenuje vyjmenovaná slova, používá jejich znalost v praktických cvičeních - určí ve větě podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, předložky - skloňuje podstatná jména, rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední - při psaní jmen měst, vesnic, hor, řek, dodržuje pravidla pravopisu - určí osobu, číslo a čas, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím - dodržuje slovosled ve větách - sestaví nadpis a členění projev - pojmenovává předměty a děje - tvoří otázky - vypravuje podle obrázků - popisuje ústně i písemně jednoduché předměty a činnosti - vytvoří a použije jednoduchou osnovu <p>požádá o informaci, podá stručné</p>	<p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá a souvětí - věta a jednoduchá a její stavba - základní skladební dvojice - nauka o slově – slovo a skutečnost, synonyma, opozita, slova příbuzná - hláskosloví - stavba slova - vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z - slovní druhy – ohebné, neohebné - podstatná jména - vlastní jména měst, vesnic, hor a řek - slovesa - pojmenování děje, tvary sloves, časování Sloh: - stylizace a kompozice - členění jazykového projevu - souvislé jazykového projevu - otázky a odpovědi - vypravování - popis - osnova - společenský styk a jeho formy 	<p><u>Čj 3. ročník:</u> OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4</p>

<p>informace (i telefonicky), uvítá návštěvu a rozloučí se, sděluje přání, pozdravy, píše pohlednice, dopis</p> <p>-čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</p> <p>-plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</p> <p>-vyjadřuje své pocity z přečteného textu</p> <p>-rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</p> <p>-pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</p> <p>-seznámí spolužáky s přečtenou knihou</p> <p>-vytvoří krátký zápis o knize, ilustraci</p> <p>-zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním</p> <p>-píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky</p> <p>-užívá velká písmena ve slovech a ve větě</p> <p>-opisuje a správně řadí věty jednoduchého textu, odpovídá na otázky</p> <p>-doplňuje křížovky, vyplňuje složenku, píše zprávu Morseovou abecedou</p> <p>-kontroluje vlastní písemný projev</p>	<p>čtení a literární výchova</p> <p>-plynulé čtení textů, recitace</p> <p>-čtení hlasité a tiché, s porozuměním</p> <p>-volná reprodukce přečteného textu , zápis,ilustrace</p> <p>-próza, verš, pohádka</p> <p>-individuální zájmová četba</p> <p>Psaní a mluvnická cvičení</p> <p>-tvary písmen abecedy</p> <p>-opis, přepis</p> <p>-věcné a formálně správné psaní jednoduchých sdělení: - historické památky, spisovatelé, příroda, značky, rodina, obchod, poznámka, dopis</p>	
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - čte správně, uvědoměle, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný, člení věty, frázuje, dbá na barvu a sílu hlesu - vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících, využívá poznatku z četby v další školní činnosti - čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů dramatizuje, k dramatizaci využívá loutky, maňásky, domýšlí literární příběhy - vyjadřuje své pocity z četby - využívá školní knihovnu, vede čtenářský deník - navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich - objasní zadané literární pojmy 	<p>Čtení a literární výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj techniky čtení - čtení textů uměleckých a populárně naučných - tiché čtení s porozuměním - tvořivá práce s literárním textem - práce s dětskou knihou - výběr četby podle osobního zájmu - divadelní a filmová představení - základy literatury - poezie: lyrika, epika, rytmus, - próza: pověst, povídka - rozhovory o knihách, besedy o ilustracích 	
---	---	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČJ
5. ročník:

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá český jazyk jako nástroj dorozumívání - určuje kořen, předponu a příponu, vyznačuje slovtvorné základy, jak byla slova odvozena, dodržuje pravopis - užívá správné koncovky - doplňuje předpony a přípony podle smyslu - používá odůvodnění pravopisu s přihlédnutím ke tvoření slov, osvojuje si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin - rozlišuje základní význam předpon - používá předložky v praxi - v praxi rozlišuje skupiny bě – bje, vě – vje, pě – mně - využívá vyjmenovaných slov znalost v praktických cvičeních - píše pravopisně správně vlastní jména - rozlišuje a určuje slovní druhy - určuje pád, číslo, rod, vzor, skloňuje podle vzoru - rozpozná druhy přídavných jmen - rozezná mluvnické kategorie sloves - používá správné tvary podmiňovacího způsobu - nahrazuje podstatná jména zájmeny, vyhledá je v textu - určuje základní větné členy, rozvíjející – skladební dvojice - vyhledá různé podměty - užívá několikanásobných podmětů ve větách - určuje věty jednoduché, spojuje věty v souvětí - píše správně i-y v koncovkách přičestí 	<p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mateřský jazyk – prostředek dorozumívání - stavba slova – odvozování slov předponami a příponami, části slova, kořen – společný pro všechna příbuzná slova - souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene - přídavná jména odvozená od podstatných jmen, zakončena na s – ský – ští - zdvojené souhlásky – předpony s, z, vz - předložky s, z - skupiny bě – bje, vě – vje, pě, mě – mně (bje, vje – tam, kde se setká předpona ob, v, s kořenem na je) - dělení slov na konci řádků - pravopis i-y po obojetných souhláskách (mimo koncovku) - tvarosloví – slovní druhy - mluvnické kategorie podstatných jmen - přídavná jména - podmiňovací způsob - zájmena – jejich druhy - zájmena osobní - číslovky - skladba – základní a rozvíjející větné členy - podmět vyjádřený a nevyjádřený - podmět několikanásobný - přísudek slovesný, shoda podmětu s přísudkem - věta jednoduchá a souvětí - přímá řeč – nepřímá řeč 	<p>OVO:</p> <p>1.12, 1.13, 1.14, 1.15, 1.16, 1.17, 1.18, 1.19, 1.20, 1.21, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14, 2.15, 2.16, 2.17, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8</p> <p>U: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4</p>

<p>minulého</p> <ul style="list-style-type: none"> - píše správně věty uvozovací, užívá interpunkci v přímé řeči - užívá vhodných spojovacích výrazů <ul style="list-style-type: none"> - sestavuje osnovu textů, odlišuje tvrzení od mínění - předvede dovednost vypravovat - popíše předmět, děj, pracovní postup, vlastní osobu - napíše dopis (ve správném sledu jeho částí) - SMS zpráva, e-mail - sestaví SMS zprávu a e-mailovou zprávu na základech stručnosti a výstižnosti textu - používá tiskopisy a dokáže je vyplnit - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu <ul style="list-style-type: none"> - čte plynule, s porozuměním, nahlas i potichu přiměřeně náročné texty, vyjádří své pocity z předčteného textu a názory o něm -- výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu textu - předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy - rozumí sdělení, zapamatuje si jeho smysl, reprodukuje text, rozlišuje podstatné od méně podstatného, vyjadřuje své názory, tvoří literární text na dané téma - zaznamenává zajímavé myšlenky, vymýšlí texty, vede čtenářský deník - dramaturguje povídky, pohádky, využívá maňásky, loutky - orientuje se v dětské literatuře, zaujímá postoj tvorba k literárním postavám, pozná záměr 	<p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukce jednoduchých textů - vypravování - popis předmětu, děje, pracovního postupu - dopis - SMS zpráva, e-mail - tiskopisy: poštovní poukázky, průvodky, podací lístky - vyjadřování v běžných komunikačních situacích <p>Čtení a literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů - výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu - předčítání textu, recitace - volná reprodukce přečteného textu - zápis textu, tvorba vlastních textů - dramaturgie, scénky - besedy o knihách - divadelní a filmová představení, televizní tvorba - porozumění různým druhům textů věcné i odborné literatury - poezie, lyrika, epika, přenesení významů, přirovnání - próza: čas a prostředí děje, hlavní a 	
---	--	--

<p>autora a hlavní myšlenku a porovnává ilustrace různých výtvarníků</p> <ul style="list-style-type: none">- navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich a hodnotí je- orientuje se v odborných textech, včetně tabulek a grafů , využívá různých zdrojů informací , slovníky, encyklopedie, katalogy, internet	<p>vedlejší postavy, řeč</p>	
--	------------------------------	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu
6. ročník:

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší základní slohové útvary - sestaví osnovu, dodrží časovou posloupnost - užívá vhodných jazykových prostředků - vyjadřuje se souvisle a výstižně v mluveném projevu - vyhledá hlavní myšlenky textu - podá informaci stručně a zřetelně - vybírá vhodná slova při nácvičku popisu - stylizuje dopis, používá kultivovaný písemný projev - používá jazykové příručky - rozpozná zvukovou a písemnou podobu slov, správně intonuje - určí mluvnické kategorie u podst. jmen, aplikuje jejich znalost v písemném projevu - rozpozná druhy zájmen a číslovek - vyhledá základní větné členy a zdůvodní shodu - používá literaturu jako zdroj poznání a prožitků - uvede základní znaky poezie - rozliší sloku od verše - reprodukuje přečtený text, zhodnotí hlavní postavy - odliší pověst od pohádky - vysvětlí vznik bajky - posoudí vztah literatury k životu 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - sloh - slohové útvary - vypravování - člověk ve společnosti - telefonování, vzkazy, formy společenského styku - výpisky, výtah - zpráva, oznámení - popis - dopis Jazyková výchova - jazykověda, jazykové příručky, zvuková stránka slova a věty - podstatná jména - zájmena, číslovky - větná skladba Literární výchova - lidová slovesnost - poezie - pohádky - pověsti - bajky - povídky ze života dětí - literárně výchovné aktivity 	<p>Čj 6. ročník:</p> <p>OVO: 4.3, 4.4</p> <p>U: 4.1, 4.2</p> <p>OVO: 5.1, 5.3, 5.4, 5.7</p> <p>U: 5.1, 5.2, 5.3</p> <p>OVO: 6.1, 6.3</p> <p>U: 6.1, 6.3</p>

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu
7. ročník:

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - předvede samostatný souvislý projev (ústní i písemný) - dovede svým vypravováním spolužáky zaujmout - při písemném i mluveném projevu používá vhodná slova - komunikuje se kultivovaně, výstižně, volí vhodné jazykové prostředky pro danou modelovou komunikační situaci -dokáže napsat vlastní životopis, žádost -vybere z látky důležité informace <ul style="list-style-type: none"> - rozezná v textu neohebné slovní druhy a určí je - navázáním na znalosti o podstatných a přídavných jménech a odvodí jejich další tvary - tvoří homonyma, antonyma, synonyma a začleňuje je do souvislého textu - určí slovesné kategorie - rod - rozliší větu hlavní a vedlejší, větné členy podle vztahů - píše čitelně, přehledně a úpravně <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá ve slovnících a encyklopediích význam pojmů epos, báje, mýtus, balady a uvede konkrétní příklady těchto literárních útvarů - z přečtených knih sestaví katalog nebo referát, ve kterém uvede vždy stručný životopis autora, názvy jeho nejznámějších děl a anotaci (stručný obsah) přečtené knihy 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické formy slohu - vypravování - užití přímé řeči - popis pracovního postupu, děje, odborný dopis -líčení, životopis, charakteristika -žádost, výtah <p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - neohebné slovní druhy - podstatná jména - odvozování - vlastní jména - přídavná jména – odvozování - slovesa - rod - homonyma, antonyma, synonyma - skladba – výpověď a věta <ul style="list-style-type: none"> -větné členy -druhy vět vedlejších <p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Z hlubin času - příběhy a hrdinové -mýty a balady - setkání se světem - setkání s poezií, věcmi, lidmi, otázkami - literárněvýchovné aktivity 	<p>Čj 7. ročník:</p> <p>OVO: 4.3, 4.4, 4.5</p> <p>U: 4.3</p> <p>OVO: 5.2, 5.3, 5.4, 5.7</p> <p>U: 5.2, 5.3, 5.4</p> <p>OVO: 6.3, 6.5</p> <p>U: 6.2, 6.3</p>

<p>- stanoví rytmus básně, zvukomalebnost - divadelní představení, zhodnotí je svým vlastním názorem</p>		
--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu
8. ročník:

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá líčení a použije je jako vzor pro vlastní tvorbu - vypracuje výklad (výtah) s pomocí osnovy, použije vhodně odborné názvosloví - v modelových situacích objedná časopis, napíše inzerát, odpoví na inzerát (nabídka, poptávka, seznámení, napíše stížnost a žádost - rozliší fakta od názorů a hodnocení <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná slovanské a světové jazyky - rozpozná hlavní způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - uvede rozdíl ve skloňování podstatných jmen přejatých, vytvoří jejich správné tvary - zařadí sloveso do třídy a ke vzoru - určí druhy vedlejších vět a poměry mezi větami hlavními - používá kultivovaný písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu <ul style="list-style-type: none"> - používá literaturu jako zdroj poznání - zhodnotí obraz historie v literatuře, uvede historická období a jejich nejvýznamnější literární představitele - posoudí úlohu lidové slovesnosti - zhodnotí význam práce spisovatelů Národního obrození - porovná českou a světovou literaturu 19.století - zformuluje písemně i ústně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika literární postavy - subjektivně zabarvený popis-líčení - výklad a výtah - kratší slohové útvary - objednávka, inzerát, nabídka, stížnost, žádost - sloh - příprava k volbě povolání - diskuse, debata, rozhovor - úvaha <p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - český jazyk jako slovanský jazyk - slovní zásoba a její obohacování - podstatná jména přejatá - slovesa - vid - slovesa – třídy a vzory - skladba - souvětí podřadná a souřadná <p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - nejstarší literatura - kroniky - životopisná literatura - renesanční literatura - pobělohorské období - Národní obrození - světová literatura - česká literatura 19.st - literárněvýchovné aktivity 	<p>Čj 8. ročník:</p> <p>OVO: 4.1, 4.2, 4.8</p> <p>U: 4.3, 4.4</p> <p>OVO: 5.2, 5.5, 5.6</p> <p>U: 5.4, 5.5, 5.6</p> <p>OVO: 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.9</p> <p>U : 6.1, 6.2, 6.3, 6.4</p>

představení a názory na umělecké dílo		
---------------------------------------	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu
9. ročník:

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikuje kultivovaně a výstižně, uplatňuje spisovný jazyk - vypracuje samostatný výklad na základě populárněvědeckého článku - stylizuje jednoduchou úvahu - rozliší základní publicistické útvary - orientuje se v tisku, formuluje svůj vlastní názor - vědomosti získané ve slohu aplikuje v řečnických cvičeních - v praxi využívá obecná poučení o jazyce, rozlišuje skupiny, rozvrstvení - uvede základní poznatky o vývoji českého jazyka - využívá získaných poznatků k vytváření jazykových projevů - odstraňuje skladební nedostatky - určí poměry mezi větami hlavními - rozlišuje pravopisné jevy lexikální, morfologické, syntaktické ve větě jednoduché a v souvětí - využívá jazykových příruček - používá kultivovaný písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu - využívá při rozboru literárního díla základních literárních pojmů - charakterizuje významné literární žánry a jejich typy, orientuje se v základních 	<p>Komunikační a slohová cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskuse - projev, proslov, přednáška - výklad, úvaha - publicistické útvary - řečnická cvičení - shrnutí o slohu Jazyková výchova - český jazyk-vývoj - skladba - odchylky větné stavby - souvětí souřadná - shrnutí učiva 6.-9. ročníku Literární výchova - česká a světová próza v 1. polovině. 19.století - česká dramatická tvorba 	<p>Čj 9. ročník:</p> <p>OVO: 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.9, 4.10</p> <p>U: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4</p> <p>OVO: 5.2, 5.3, 5.6, 5.7, 5.8</p> <p>U: 5.3, 5.4, 5.5, 5.6</p> <p>OVO: 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9</p>

<p>literárních směrech a má přehled o významných představitelích české a světové literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvoří vlastní literární texty - zformuluje písemně i ústně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 	<ul style="list-style-type: none"> - česká a světová literatura po 2. světové válce - současná česká literární tvorba - vznik a vývoj filmu - literárně výchovné aktivity 	<p>U: 6.1, 6.2, 6.3, 6.4</p>
---	---	----------------------------------